

Donderdag 26 november 1914 - Ochtendeditie

Belgische vluchtelingen.

De toestand van een aantal vluchtelingen die in enkele zuidelijke gemeenten achtergebleven zijn, liet vooral bij de plotseling ingetreden koude te wensen. Dat aantal is in vergelijking met het grote aantal vluchtelingen, dat nog steeds in ons land vertoeft, betrekkelijk gering.

De minister van binnenlandse zaken heeft herhaaldelijk een speciaal onderzoek doen instellen en maatregelen getroffen om zo spoedig mogelijk in de nood te voorzien. De vluchtelingen, die zich nog in lichten bevonden, worden elders ondergebracht. Tenten worden, zoveel nodig, door barakken vervangen, en voor voldoende verwarming wordt zorg gedragen.

Prof. J. F. Niermeyer uit Utrecht schreef dinsdagochtend in ons blad over "de volkomen onvoldoende huisvesting" van de Belgische vluchtelingen te Bergen-op-Zoom. Niet alleen hij en prof. Van Blom uit Delft overtuigden er zich van, maar ook twee Canadezen, geleiders van het eerste schip met levensmiddelen en kleding, voor de Belgen uit Halifax, Nieuw-Schotland, gekomen; en die vreemdelingen waren er zeer door getroffen, schrijft Prof. Niermeyer. Hij en prof. Van Blom schaamden zich.

Zonder in de verte te willen zeggen, dat hun aansporing, om de toestand in Bergen-op-Zoom zo spoedig mogelijk te verbeteren, minder nodig is, kunnen wij hen wat die twee vreemdelingen betreft, gerust stellen. Een van hen is op ons bureau geweest: de heer Horatio C. Crowell, vertegenwoordiger van de Morning Chronicle te Halifax, het blad dat zich in Nieuw-Schotland voor de zaak heeft gespannen en het geld voor uitzending van het schip bijeen heeft gekregen.

De heer Crowell gaf toe, dat nu het winter weer is ingetreden, er aan de vluchtelingenkampen, die hij had gezien, nog veel te doen was, maar hij erkende, dat het voor ons land, met zijn eigen grote zorgen, een geweldige taak was, voor al die Belgen te zorgen, en hij had geen woorden, zo zegde hij, om zijn bewondering uit te drukken voor wat ons volk voor de Belgen had gedaan. Hij had dat ook aan zijn blad geschreven en gezegd, dat wat Canada of andere Britse of vreemde landen ook voor de Belgen zouden doen, het weinig zou zijn, vergeleken bij wat Nederland had gedaan en deed.

De heer Crowell was over het geheel zeer voldaan over de uitkomst van zijn reis en over de medewerking die de geleiders van de zending hadden ondervonden van de Nederlandse comités, die de kleren onder de Belgische vluchtelingen hier te lande hadden verdeeld, en van de Amerikaanse comités, die, vooral geholpen door kapitein Lucey alhier, de levensmiddelen hadden verdeeld in België.

Een tweede schip uit Halifax is met goede gaven voor de Belgen op weg naar Rotterdam. De heer Crowell maakte zich sterk, dat, als de Nederlandse regering hulp wilde aannemen, alle Britse landen zouden geven wat ze konden. Want, zegde hij, wij Britten voelen dat wij aan de Belgen veel verschuldigd zijn.

Brieven naar België.

Men meldt ons, dat er voortaan geen brieven of briefkaarten, ook niet ten behoeve van de Nederlandse handel, naar Brussel of andere plaatsen in België, door tussenkomst van het departement van buitenlandse zaken worden verzonden. Aan hen, die met personen in België wensen te corresponderen, wordt in overweging gegeven, hun brieven op de gewone wijze op de post te bezorgen, met vermelding op het adres: over Aken.

Voor het overmaken van geld blijft het ministerie van buitenlandse zaken op de oude voet zijn tussenkomst verlenen.

De Belgische vluchtelingen.

De voorzitter der commissie voor de huisvesting uit de centrale commissie voor de Belgische uitgewekenen, de heer J. W. C. Tellegen, heeft, naar het Handelsblad meldt, gisteren te Nunspeet een bespreking gehad met de regeringscommissaris voor het vluchtoord Oldebroek, dr. Hendrik Muller, over het aanstaande vertrek der vluchtelingen uit Amsterdam naar Nunspeet en Oldebroek.

De Duitsers in Frankrijk en België.

Parijs, 25 november. Officiële kennisgeving van vanmiddag drie uur:

Van de Noordzeekust tot Ieper hebben de Duitsers geen enkele aanval gedaan.

Wij hebben terrein gewonnen tussen Langemark en Zonnebeke.

Londen, 25 november. De Engelse slagschepen, die de Duitsers te Zeebrugge hebben beschoten, zijn naar een Engelse haven teruggekeerd om voorraden in te nemen. Het vuur heeft grote uitwerking gehad; elk schip heeft tal van granaten afgeschoten. De Engelse vliegers hebben goed werk verricht door de verkenning der Duitse stellingen; de torpedojagers zijn druk in de weer geweest, waardoor het vijandelijke vuur op hen werd geconcentreerd en de slagschepen gelegenheid hadden het vuur van de Duitsers te beantwoorden en hun kanonnen tot zwijgen te brengen. Naar verluidt zijn de verliezen van de vijand zwaar; op de Engelse schepen zijn geen verliezen geleden. De Duitse duikboten hebben veel geleden.

Uit België.

Men schrijft ons uit Zeeuws-Vlaanderen:

Door het Duits bestuur is in alle grensdorpen in de Nederlandse, Franse en Duitse taal aangeplakt, dat het ten strengste verboden is kranten of dagbladen in België in te voeren, die niet door het Duitse censuur zijn gezien en goedgekeurd. Overtredingen worden gestraft met langdurige gevangenisstraf. Alle herbergen, winkels, zelfs particuliere woningen van alle dorpen van het Land van Waas moeten om 8 uur Duitse tijd gesloten worden, terwijl het aan de herbergiers der grensdorpen verboden is sterke drank te verkopen.

Het Duits bestuur heeft in de plaatsen van het Land van Waas laten bekend maken, dat alle personen, die behoren tot de Belgische burgerwacht, zich vóór aanstaande zondag moeten aanmelden. Zij die dit verzuimen, zullen volgens de Duitse krijgswet gestraft worden. Ook worden de burgers nogmaals aangemaand de wapens, die nog in hun bezit mochten zijn, onverwijld in te leveren. Niet voldoen aan dit bevel zal zwaar gestraft worden.

Blijkens een bericht uit Leuven zijn daar de 24^e dezer een aantal treinen met Duitse troepen doorgekomen in de richting van Brussel. Onder de soldaten waren veel matrozen. Een goederentrein volgde deze eindeloze stoet, meest platte wagens met planken, palen en bootjes. De trein stopte niet.

De oorlogscorrespondent van de Hamburger Correspondenz, die kort geleden bij generaal von der Goltz te Brussel heeft vertoefd, vertelt dat de generaal de troepen in de loopgraven had opgezocht en bij de terugkeer over een open veld door een vijandelijke kogel is getroffen.

In het telegram van Wolff in ons avondblad, over de onzijdigheid van België kwamen, zoals wij schreven, een paar verminkte woorden

voor. Het blijken de woorden “auf jeden Fall” te zijn geweest, zodat in de brief van graaf van der Straaten gelezen moet worden dat volgens de Engelse attaché Bridge Engeland “in elk geval” troepen in België zou hebben geland om de Duitsers de doortocht te beletten.

Een alinea van het telegram is in een deel van onze avondeditie niet opgenomen. Wij plaatsen die daarom nog eens:

De Norddeutsche Allgemeine Zeitung merkt hierover het volgende op: Hier is rechtstreeks uitgesproken, dat de Engelse regering het voornemen had, om voor het geval van een Duits-Franse oorlog onmiddellijk haar troepen in België te doen binnenrukken en dus de onzijdigheid van België te schenden. Zij was also voornemens juist dat te doen, wat zij, toen Duitsland uit gerechtigde noodweer haar daarin voor was, als voorwendsel bezigde om Duitsland de oorlog te verklaren.

Donderdag 26 november 1914 - Avondeditie

Belgische studenten.

De Standaard meldt, dat van het ministerie van oorlog bij dr. Kuiper bericht is ingekomen, dat een lijst wordt opgemaakt van alle Belgische studenten, die zich onder de hier te lande geïnterneerden bevinden; alsmede dat lokalen voor het houden van voorlezingen beschikbaar zullen worden gesteld; maar dat nog niet te beslissen valt, of al deze studenten in een depot, bv. Amersfoort, zullen onder te brengen zijn. Verzamelen in Utrecht kan in geen geval.

Passen en passeerbiljetten voor België.

De Duitse legatie in Den Haag deelt ons mede, dat om de Hollands-Belgische grens te passeren, een pas en een passeerbiljet nodig zijn.

De passen worden in het algemeen voor Belgen en buitenlanders geveerd en de passeerbiljetten afgegeven door het Duitse consulaat generaal te Amsterdam en door de Duitse consul te Rotterdam.

Slechts in geval van een bijzondere aanbeveling worden door de Duitse legatie passen naar België geveerd en passeerbiljetten daarheen afgegeven.

Aan Belgen, die dienstplichtig of tot het dienen in de burgerwacht verplicht zijn, worden voorlopig geen passeerbiljetten afgegeven. Het verdient aanbeveling, dat de passen aan de voorschriften voldoen die voor het Duits-Hollandse verkeer zijn uitgevaardigd.

Belgische vluchtelingen.

Een afgevaardigde van de Lord Mayor van Londen is te Sluis geweest ten einde een onderzoek in te stellen hoeveel arbeiders in de metaalindustrie zich in Zeeuws-Vlaanderen bevinden. De bedoeling is deze werklieden over te halen in Engeland te komen werken. Gezorgd zal worden voor lijsten van de vakken, waarvoor men zich kan aanmelden.

Arbeiders naar België.

Uit de Gelderse Achterhoek zijn een aantal arbeiders in de bouwvakken naar België vertrokken, waar ze door Duitse aannemers te Brussel aan het werk worden gezet tegen vergoeding van 10 mark per dag, met vergoeding der reiskosten.

Rotterdam. Voor de Belgen.

De American Commission for relief inBelgium heeft tot heden van hier naar België verscheept in lichters of per spoor, 9136 ton tarwe, 1029 ton rijst, 308 ton erwten, 810 ton bonen, 3309 ton bloem, 1584 ton zout en 2522 ton diversen, als aardappelen, kledingstukken enz.

In de haven hier zijn op het ogenblik in bewerking voor verscheping naar België 723 ton tarwe, 583 ton rijst, 208 ton erwten, 501 ton bloem, 4718 ton zout en 100 ton diversen. Iedere ton weegt, volgens Engelse maat, 1015 kilogram.

In de loop van de maand verwacht de American Commission hier nog de Thelma met 2900 ton levensmiddelen uit Philadelphia, de Terschelling met 4200 ton uit New-York, de Bankadra met 3000 ton uit Halifax en de Jan Blockx met 2000 ton uit Londen.

In december worden verwacht de Neches uit New-York met 4000 ton, de Batiscan uit Philadelphia met 6857 ton, de Agamemnon uit New-York met 4000 ton, de Ferrona uit Philadelphia met 6800 ton en de Maskinouge uit New-York met 6800 ton en in januari uit San Francisco de Kamina met 5000 ton, uit Bangkok de Japon met 4000 ton, de Hannah met 6000 ton en de John Hardis met 6000 ton.

Amsterdam. Vertrek der Belgische uitgewekenen.

Zaterdag 28 november zal een begin worden gemaakt met de overbrenging der uitgewekenen naar Nunspeet. Die dag zullen uit een der loodsen de verpleegden worden overgebracht en de volgende dagen zullen geleidelijk de andere loodsen worden ontruimd, zodat de verplaatsing binnen korte tijd zal zijn afgelopen.

Gevluchte Belgische onderwijzers.

Het tweede kamerlid Otto, van zijn reis naar België, ter behartiging van de belangen der gevluchte Belgische onderwijzers teruggekeerd, heeft in een persgesprek o.a. medegedeeld, dat aan het Ned. Comité voor gevluchte Belgische onderwijzers een objectief rapport zal worden uitgebracht over de toestanden, zonder enig advies omtrent al of niet terugkeer van België.

Van Franse zijde.

Het Franse gezantschap te 's Gravenhage deelt omtrent de krijgsverrichtingen heden het volgende mee:

De 24e dezer is bijzonder kalm geweest. Ten zuiden van Ieper hebben de Indische troepen de vijand loopgraven ontnomen, die hij de vorige avond had veroverd, en een groot aantal krijgsgevangenen gemaakt, waaronder verschillende officieren. Drie mitrailleurs en een mijnenwerper vielen in hun handen.

Een correspondent van de Daily Chronicle meldt het volgende over de toestand op het oorlogsterrein in Noord-Frankrijk en West-Vlaanderen gedurende deze laatste dagen:

“De toestanden hier kunnen nooit erger worden dan zij thans reeds zijn. Op regen en dooi-sneeuw is gewone sneeuw gevolgd, om op haar beurt plaats te maken voor felle koude. Het land is één witte uitgestrektheid, terwijl de scherpe vorst de kanalen, waterreservoirs en alle stilstaande wateren met een ijskorst heeft overdekt. Voor burgers is deze koude opwekkend; zij bezitten een dagelijkse vluchthaven aan de gezellige haard. Maar onze soldaten zijn halfbevoren en verstijfd van de koude, en zij snakken ernaar, iets te doen te krijgen, liever dan bewegingloos in de loopgraven te blijven.

Donderdag moeten de Duitsers er evenzo over hebben gedacht. De Engelsen houden een kanaal bezet, dat ten noordwesten van Ieper in

de richting van Hollebeke loopt; en de vijand heeft daar twee van onze loopgraven vijf uur aan een stuk beschoten. Zij moeten zeker 2000 granaten hebben verschoten; en wat op deze beschieting volgde, werpt een merkwaardig licht op de a-prioristische denkwijze van de gemiddelde Duitser.

Bij een dergelijke beschieting behoorden de loopgraven onhoudbaar te zijn geweest. Alle Engelsen werden als gesneuveld afgeschreven.

Op bijna elke vierkante meter van de positie waren granaten gesprongen. In werkelijkheid waren er in de loopgraven geen Engelsen; wel waren er Goerka's. Maar ook die hadden dood behoren te zijn.

En dan marcheerde een Duits regiment op zijn gemak en zonder de wapens gereed te houden aan, om de positie in bezit te nemen. Het waren verschansingen van de voorhoede; en men kon er niet aan vermoeden, dat er zich aan de kanaaloever bloedige tonelen zouden afspelen. De Duitsers kwamen zonder moeite over het kanaal; zij hadden 30 wagens met voedsel en munitie meegebracht. Toen brachten zij hun machinegeweren zorgvuldig in stelling om de loopgraven te beheersen. Maar zodra zij dat gedaan hadden, verkeerde hun klein plaatselijk succes in een schokkende ramp. De Engelse batterijen hadden hun afstand gevonden en binnen de 10 minuten waren de 1000 man van de Duitsers tot op de helft teruggebracht. Zij vluchtten naar hun pontonbruggen over het kanaal; maar bevonden dat die ook door de Engelse granaten vernield waren. Het overschot hield nu de geweren met de kolf in de lucht, ten teken van overgave.

Plaatselijke rampen van bovenstaande aard zijn talrijk geweest, sinds het bevel van de keizer, leper te nemen of te sterven.

Men schreef ons de 25^e dezer:

Het bericht door de N. R. C. aan de Telegraaf ontleend en in het ochtendblad van heden tegengesproken, aangaande een lijst van personen, welke Antwerpen niet mogen verlaten, is wellicht niet juist in elk zijner bijzonderheden, maar kan toch wel op een goede grond berusten. Zoveel immers is zeker dat de Duitse overheid aan de zich in België bevindende volksvertegenwoordigers en, vermoedelijk ook, senatoren elke toelating om het land te verlaten weigert. Dat bevestigt nog het Berliner Tageblatt van dinsdagmorgen. De Duitse overheid beweert namelijk, dat de Belgische regering van zin zou zijn een vergadering van de landskamers te Havre te houden, en wil dat verhinderen. Of is deze reden maar voor de schijn opgegeven en wil de Duitse overheid er voor zorgen, om steeds wanneer ergens moeilijkheden mochten oprijzen of zij haar zin niet kan krijgen, op de nodige personen van invloed de hand te kunnen leggen? Het is niet onwaarschijnlijk. Want de Duitse overheid weet ook wel, dat het niet alleen met onoverkomelijke hindernissen gepaard zou gaan, maar ook volkomen doelloos is op dit ogenblik de Kamers samen te brengen. Overigens, de Belgische regering zelf heeft er zich over uitgesproken. Zij heeft in het Belgisch Staatsblad van 7 november verklaard dat, ingezien de tijdsomstandigheden, de samenroeping van het parlement, welke op de tweede dinsdag van november moet plaatsvinden, voor onbepaalde tijd is uitgesteld.

Minister Berryer over de voorziening van België met levensmiddelen.

Van bijzondere zijde:

Berryer, minister van binnenlandse zaken van België, heeft enkele dagen te Londen doorgebracht, om het vraagstuk der bevoorrading van België te regelen en heeft zich door een redacteur van de Indépendance belge (nr. van 23 november) laten interviewen.

“De Belgische regering, zegde hij, wil in ons ongelukkig land de strijd aanbinden tegen de honger, de koude en de geldnood. Tegen de honger zijn wij, met de hulp der Verenigde Staten en de giften in natura zeker van te slagen. Tegen de koude zullen ook maatregelen genomen worden. Met de gekende middelen zal het mogelijk zijn, warme kleren te zenden aan de Belgen, welke in het land zijn gebleven.”

Maar de geldnood?

“Zo nodig zijn wij bereid aan de gemeenten geld te lenen, dat hun volstrekt nodig zou zijn om te voorzien in de hulp aan de noodlijdenden. Het is onontbeerlijk de ontberingen van onze ongelukkige landgenoten te lenigen. De regering zal aan haar zending niet te kort komen.”

De minister sprak met grote lof over de hulp van de Amerikaanse gezant te Londen en voegde er aan toe: “De bescherming van Amerika trekt haar hand niet af, zohaast de voedingsmiddelen in het middenmagazijn zijn ondergebracht; zij strekt zich ook uit van de centrale naar de gemeentelijke opslagplaats en zij volgt de waar tot bij de verbruiker.”

Op de vraag, wat hij dacht over de maatregel, welke men zegt door de Duitsers te Brussel te zijn genomen, om 10 frank belasting op elke zak meel te heffen, zegde de heer Berryer; “Indien dat nieuws waar is, dan is het afschuwelijk en in strijd met de verbintenissen van Duitsland. Daardoor zou dit laatste de overeenkomst hebben geschonden, welke het met de Verenigde Staten heeft ondertekend, en waarin het bevestigde, dat het in geen deele raken zal aan de verzonden levensmiddelen, dat het deze niet met invoerrechten zal belasten en dat zij aan de inwoners zullen uitgedeeld worden zoals zij aankomen.”

Tot daar het interview.

Ik kan, bij mijn eigen weten, het gerucht omtrent de invoerbelasting noch bevestigen, noch logenstraffen. Maar ik weet wel dat er nog andere wegen zijn, langs welke de Duitse militaire overheid zich een gedeelte van de uit Amerika gezonden voorraden weet toe te eigenen, namelijk door rekwisitie van brood voor de bezettingsgarnizoenen en door opeisingen onder elke vorm, voor de doortrekkende legers. Het eerste is bv. het geval in de stad Gent. Deze is verplicht alles op te brengen, wat vereist wordt voor het Duitse garnizoen. Wanneer zij nu brood te bakken krijgt, dan moet zij het meel nemen op de voorraad, door de commissie van ravitaillering ingevoerd, daar alle overige graan- en meelhoeveelheden door de Duitsers, onmiddellijk na hun intocht, zijn in beslag genomen. Ook te Brussel beweren de Duitse overheden, dat er bij de verhandelingen met de bevoorradingscommissie wel van graan, maar niet van brood is sprake geweest, en dit laatste ongehinderd kan worden opgevorderd. Alsof het enige zin had, graan en meel in veiligheid te brengen, wanneer het niet even veilig kan worden gebruikt.

Wat echter de doortrekkende legers betreft, deze zijn volgens Duitse krijgstheorie volstrekt niet gehouden aan om het even welke vergelijking tussen de bevolking en de bezettingskommandantur bedisseld. Hun bevelvoerders hebben volmacht om willekeurig alles in beslag te nemen, wat voor het onderhoud van hun manschappen nodig is.

Ik betwijfel ten stelligste of dit strookt, ik zeg niet met de dode letter, maar wel met de geest van de met de Verenigde Staten getroffen afspraak. In elk geval, de tot het uiterste gedreven rekwisities van de Duitse militairen in België zijn beslist in strijd met de Haagse conventies, en, nu ten slotte de Belgische bevolking alleen nog kan in leven worden gehouden met hulp van de internationale

vrijgevigheid, zou de afgesloten overeenkomst op meer menslievende wijze kunnen nageleefd worden.

In de XXe Siècle lezen we, dat Koningin Elizabeth der Belgen verleden week woensdag te Duinkerken geweest is om de gekwetsten te bezoeken. Aan de Veurnse poort wachtte een attaché van de Belgische minister de vorstin af; bij hem was een klein meisje in het wit gekleed, dat haar prachtige bloemen aanbood en daarbij dit toespraakje hield:

De stad Brussel zendt aan Uwe majesteit op haar naamdag deze bloemen. Hoeveel onuitgesproken wensen bevatten zij voor uwe majesteit, voor het koninklijk gezin, voor het vaderland. De bloemen komen, helaas, niet van daarginds; maar het lint, in de kleuren der stad, komt wel uit Brussel: het zal uwe majesteit de hoofdstad in herinnering brengen, die met zoveel ongeduld op haar terugkeer wacht.

Ontroerd omhelsde koningin Elisabeth het meisje.

In het Engelse Album voor Koning Albert zal ook een bijdrage van Lord Roberts verschijnen. Zij luidt:

“Mijn bewondering voor de rol, die België heeft gespeeld in de oorlog, die nu tegen aanranding, schandelijke minachting voor verdragsverplichtingen, onwaarheid en onrecht wordt gevoerd, kent geen grenzen. Ik voel diep, dat Engeland tegenover België een grote schuld van dankbaarheid heeft, die moeilijk te delgen zal zijn. In de vreselijke strijd, die er nog woedt, moet aan de Belgen de palm worden uitgereikt, omdat zij zich vrij en onversaagd als het eerste bolwerk tegen de binnendringende horden van Duitsland hebben opgeworpen. Roemrijk is hun standhouden geweest en onschatbaar de tijd en het voordeel, daardoor gewonnen. Geen erkenning van

hun schitterend voorbeeld kan te ruim, geen bewondering overdreven, geen vergoeding voor het verlies en de ellende, die zij hebben verduurd, te edelmoedig zijn. Zij hebben als helden voor een heilig beginsel gestreden tegen een ontzaglijke overmacht. Zij hebben haast het menselijk onduldbare geleden. God geve, dat er voor hen een gelukkige en voorspoedige toekomst en een blijvende plaats in de voorhoede van de beschaving en de vrijheid is weggelegd.”

De Nederlandse pers in België.

In de Tijd van gisteravond lezen wij:

“Zoals men zich herinneren zal, was de Nieuwe Rotterdamse Courant enkele maanden het enige Nederlandse dagblad, dat, met Duits verlof, in het bezette gedeelte mocht worden verkocht. Aan dit voorrecht is een einde gesteld, althans te Antwerpen.

Op een onlangs op de Antwerpse Kommandantur gehouden vergadering van de stedelijke persmannen hield de commandant dezen voor, zich niet aan de N.R.C. te spiegelen, die het vertrouwen van de Duitse overheid misbruikt had, en dat ze alles wat aan dat blad werd ontleend, aan de censuur moesten onderwerpen.

Nu willen de Duitsers het beproeven met een vrijzinnig blad uit Den Haag. Gisteren heeft daarover tussen de hoofdredactie en de Duitse ambassade een onderhoud te 's Gravenhage plaats gehad. Met welk resultaat is nog niet bekend.

Ook de Tijd wordt nog steeds niet in België geduld. Men wil alleen Duitse waarheid importeren zonder toepassing van het hoor en wederhoor. Tenslotte moet ook aan de N.R.C. een dergelijk verlangen te kras zijn gebleken.”

Dit bericht, waarvan wij de juistheid op het ogenblik niet kunnen controleren, geeft ons niettemin aanleiding tot enkele opmerkingen.

Indien de commandant heeft gezegd, dat de N.R.C. “het vertrouwen van de Duitse overheid misbruikt” heeft, moet hij onjuist ingelicht zijn geweest. De N.R.C. staat tegenover de Duitse overheid volkomen zuiver, aangezien er nooit, noch direct noch indirect, met enig officieel of officieus Duits overheidspersoon bespreking met de N.R.C. over de inhoud van dit blad heeft plaats gehad. Van “misbruik van vertrouwen” kan dan ook geen ogenblik sprake zijn geweest. Het verlot tot verkoop van de N.R.C. te Brussel is indertijd uitgereikt buiten elk medeweten van de N.R.C. om aan een Brusselaar, die toen ter tijde aan de N.R.C. zelfs bij name onbekend was. De verkoop van de N.R.C. te Antwerpen heeft plaats (gehad?) ingevolge een tot de N.R.C., uit het na de belegering van elk nieuws verstoken Antwerpen, zowel door de burgerlijke als door de militaire autoriteiten kenbaar gemaakte wens, waaraan vanzelf geen enkele voorwaarde kon worden verbonden, noch ook gepoogd is, te verbinden. Men heeft zonder meer verspreiding van ons blad te Antwerpen gevraagd.

Men wil, concludeert nu de Tijd, te Antwerpen alleen Duitse waarheid te importeren, en dergelijk verlangen zou “tenslotte” ook aan de N.R.C. te kras zijn gebleken. Ook hier moet de inlichting van de Tijd op vergissing berusten. Een dergelijk verlangen is natuurlijk niet kenbaar gemaakt, aangezien de Duitse autoriteit zeer wel weet hoever haar macht en bevoegdheid gaat: tot censuur over hetgeen binnen Antwerpen in daar verschijnende bladen mocht worden op- of overgenomen.

Indien dus het bericht van de Tijd, dat de verkoop van de N.R.C. thans te Antwerpen verboden is, juist blijkt te zijn, kan dit geen andere oorzaak hebben, dan dat de commandant zich van de inhoud van een neutraal blad aanvankelijk geen juiste voorstelling heeft gemaakt.

Wij stellen de belangstelling van de correspondent van de Tijd voor ons blad natuurlijk zeer op prijs, doch moeten er op aandringen, dat daarbij geen verkeerde, voor ons blad onaangename, indrukken worden opgewekt: er is hoegenaamd geen kwestie geweest van misbruik van vertrouwen, of van verlangens, die "tenslotte" te kras zijn gebleken.